

ข้อกำหนดโครงการ (TOR)

โครงการส่งเสริมหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษา (TLO)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

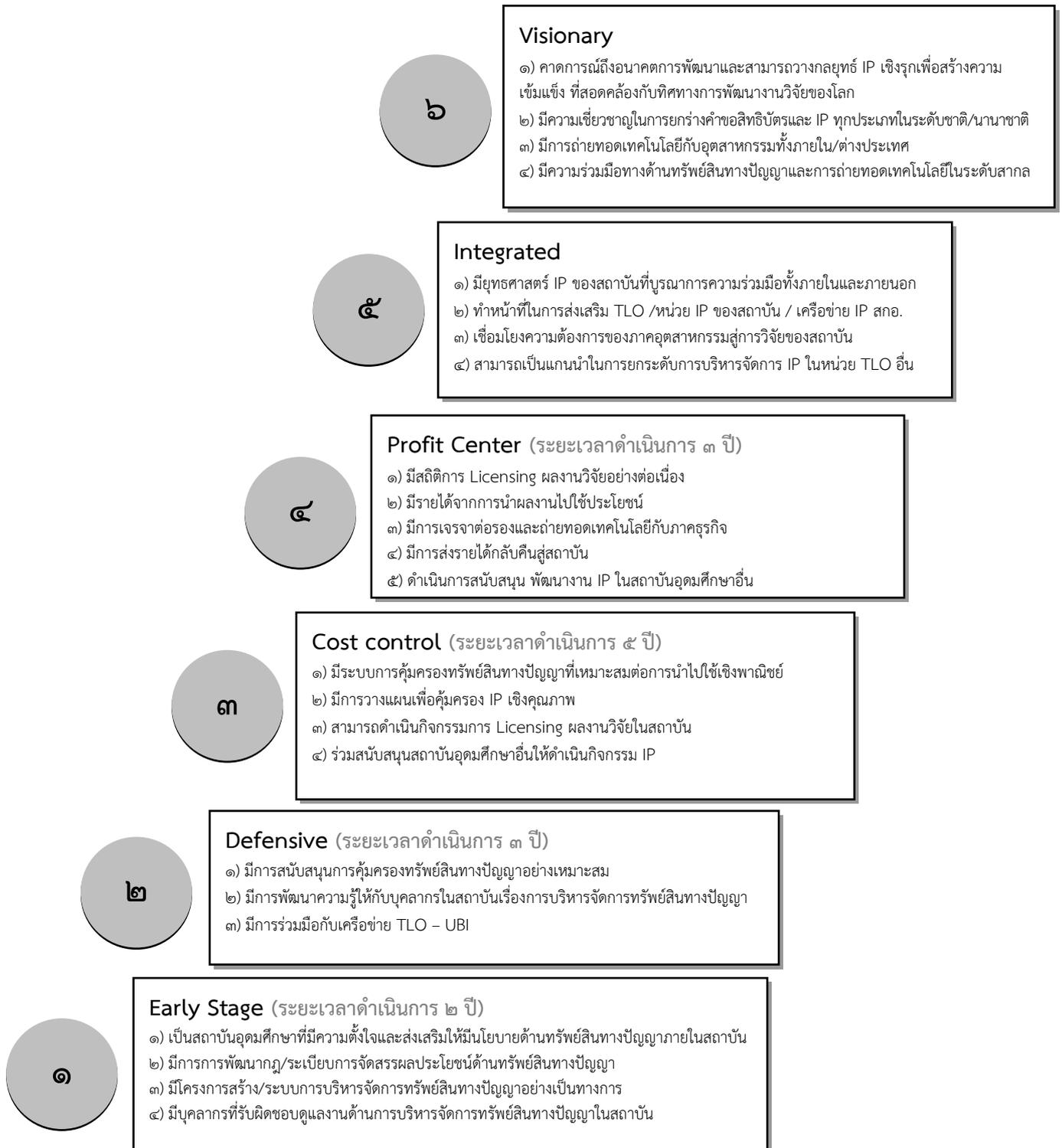
๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้สนับสนุนการพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สกอ. ได้มีแนวทางการสนับสนุนการสร้างและพัฒนางานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการจัดตั้งหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Licensing Office: TLO) ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๐ แห่ง ให้ดำเนินงานตามนโยบายและกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันตามอัตลักษณ์ ปรัชญา วิสัยทัศน์ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน/ท้องถิ่น โดยการสนับสนุนการจัดตั้งหน่วย TLO ทั้ง ๑๐ แห่ง มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้แก่ มีโครงสร้างของหน่วยงานที่ชัดเจน มีกฎ/ระเบียบเรื่องการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการบริหารจัดการ/การยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภททรัพย์สินทางปัญญา มีการจัดอบรมด้านทรัพย์สินทางปัญญาภายในให้กับอาจารย์ นักวิจัย นิสิต/นักศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ หรือผู้ที่มีความสนใจอย่างต่อเนื่อง มีฝ่ายธุรกิจที่ทำเรื่องการอนุญาตให้ใช้สิทธิของงานวิจัย การเจรจาต่อรองกับภาคอุตสาหกรรม มีการพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมถึงมีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการสนับสนุนส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาที่มีการดำเนินการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษา ตามแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษา (Road Map) โดยจัดแบ่งเป็นระดับหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๖ ระดับ ได้แก่ (๑) Early Stage (๒) Defensive (๓) Cost control (๔) Profit center (๕) Integrated และ (๖) Visionary โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษา (Road Map)

หมายเหตุ: ปรับปรุงจาก: Driving Innovation: IP strategies for a Dynamic World, Michael A.Gollin

จากการดำเนินงานตาม Road Map ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ สกอ. ได้ให้การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาศักยภาพ ใน ๔ ระดับ ได้แก่ (๑) Early Stage (๒) Defensive (๓) Cost control และ (๔) Profit center โดยคัดเลือกและสนับสนุนหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๓ แห่ง ให้พัฒนาตาม Road Map อย่างต่อเนื่องในช่วง ๒ ปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยสถาบันอุดมศึกษาในระดับ Early Stage ได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพครบตามระยะเวลา ตาม Road Map และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้สอดคล้องนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ในการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเตรียมการรองรับประกาศบังคับใช้ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Bayh-Dole Act) ประกอบกับผลการสำรวจการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันอุดมศึกษาที่พบว่าสถาบันอุดมศึกษาในระดับ Beginning และ Early Stage สามารถดำเนินการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาหรือจัดตั้งหน่วยได้ โดยอาศัยเครือข่าย/สถาบันอุดมศึกษาที่เข้มแข็งเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษาแนะนำ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อนและหลายสถาบันดำเนินการอยู่ในระดับ Beginning และ Early Stage อยู่แล้ว ในขณะที่การส่งมอบผลงานของสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในระดับ Defensive แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและจำเป็นที่ยังคงต้องการการได้รับการพัฒนาและสร้างศักยภาพ

สกอ. จึงเห็นสมควรให้การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในระดับ Defensive โดยให้โอกาสสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณสมบัติและสนใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษาของ สกอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คุณสมบัติแรกเข้าของผู้สมัคร

๑. มีโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันที่ชัดเจน
๒. มีผู้บริหารสถาบันที่อธิการบดีมอบหมายให้รับผิดชอบดูแลงานของหน่วย TLO
๓. สถาบันต้องมีนโยบายด้านการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา โดย
 - ๓.๑ มีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีการสนับสนุนแบบไม่เป็นตัวเงิน เช่น อาคาร สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์
 - ๓.๒ วิสัยทัศน์และแผนการพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบัน (หน่วย TLO) ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
๔. มีโครงสร้างและอัตรากำลัง
๕. บุคลากรดูแลรับผิดชอบงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาเต็มเวลา อย่างน้อย ๓ คน
๖. มีกิจกรรมการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาอย่างต่อเนื่อง (อย่างน้อยย้อนหลัง ๓ ปี) ดังนี้
 - ๖.๑ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา
 - ๖.๒ การสร้างความตระหนัก เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาแก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอก การส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาทั้งภายในและภายนอก
๗. หน่วย TLO มีการดำเนินการยื่นจดแจ้ง และ/หรือ จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดยเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์เฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง ไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง/ปี (ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑)

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษามีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นระบบ และมีการพัฒนาศักยภาพตามยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษา

๒.๒ เพื่อกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถในการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ผ่านกระบวนการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษา

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ หน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและได้รับการพัฒนาศักยภาพตามที่กำหนดไว้ใน Road Map

๓.๒ มีจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถในการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เพิ่มมากขึ้น

๓.๓ สถาบันอุดมศึกษามีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๒ เดือน นับจากวันที่ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

๕. งบประมาณในการดำเนินงาน

๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

๖. เงื่อนไขและขอบเขตการดำเนินงาน

๖.๑ การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator)

เพื่อให้การดำเนินงานของ สกอ. ในการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษา จึงเห็นควรกำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นค่าเป้าหมายในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ดังนี้

KPI		ค่าเป้าหมาย (ต่อปี)			ระยะเวลาในการปรับระดับให้สูงขึ้น (ปี)
		๑	๒	๓	
เชิงคุณภาพ	๑. มีโครงสร้างของหน่วย TLO และระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่ชัดเจนที่ทำให้การดำเนินงานของหน่วยดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓			๓
	๒. มีผู้บริหารสถาบันที่อธิการบดีมอบหมายให้รับผิดชอบดูแลงานของหน่วย TLO	✓			
	๓. มีบัญชี/ฐานข้อมูล IP ของสถาบันทุกประเภทที่ผ่านการดำเนินงานของหน่วย TLO	✓	✓	✓	
	๔. มีฐานข้อมูลผลงานวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการจับคู่กับภาคเอกชนเพื่อเชื่อมโยงกับระบบออนไลน์ เช่น IT Pioneer Platform ของ สกอ., IP Mart ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา และเว็บไซต์ช่วยจับคู่ความต้องการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ของ สกว. เป็นต้น	✓	✓	✓	
	๕. มีบุคลากรดูแลรับผิดชอบงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาเต็มเวลา อย่างน้อย ๓ คน โดยต้องเป็นตัวแทนสิทธิบัตร (Patent Agent) อย่างน้อย ๑ คน	✓	✓	✓	
เชิงปริมาณ	๖. บุคลากรในหน่วย TLO ได้รับการอบรม/พัฒนาความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่างๆ การสืบค้นสิทธิบัตร Licensing และ Negotiation อย่างน้อย ... ครั้ง (นับครั้งของหน่วย)	๒	๒	๒	
	๗. บุคลากรของหน่วย TLO มีความสามารถในการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา อย่างน้อย ประเภท	๒	๓	๓	
	๘. มีกิจกรรมการสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย อย่างน้อย...ครั้ง (เข้าร่วมกิจกรรม ที่ สกอ.ดำเนินการ หรือ มีกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อย ๒ สถาบัน)	๑	๑	๑	
	๙. มีกิจกรรมการสร้างความตระหนักรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาภายในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า ครั้ง และมีผู้เข้าร่วม รวมจำนวนไม่น้อยกว่า ... คน	๒ ๑๕๐	๒ ๒๐๐	๒ ๒๕๐	
	๑๐. มีกิจกรรมการนำเข้าข้อมูลบน IT Pioneer Platform อย่างน้อย ๓ กิจกรรม ได้แก่ (๑) กลไกและการบริหารจัดการผลงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาของหน่วย TLO เช่น โครงสร้างองค์กร/ระเบียบ/Function พื้นฐาน และตัวอย่างแบบฟอร์มการทำงาน/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์อื่นๆ เป็นต้น (๒) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ Success Case เช่น การนำผลงานวิจัยออกสู่เชิงพาณิชย์ และ/หรือ สังคมในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนกรณีปัญหาและแนวทางแก้ไข (๓) สื่อวีดิทัศน์ เช่น การทำ Online Course อย่างไรไม่ให้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การทำ Patent Mapping การเตรียมยื่นขอสิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น	๓	๓	๓	
	๑๑. มีการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่สถาบันเป็นผู้ทรงสิทธิหรือทรงสิทธิร่วม (สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์/เครื่องหมายการค้า/พันธุ์พืชใหม่) อย่างน้อย ... เรื่อง โดยจะต้องเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์ อย่างน้อย..... เรื่อง	๑๐ ๔	๑๓ ๖	๑๕ ๘	
	๑๒. มีการดำเนินกิจกรรมการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (Licensing) ผลงานวิจัยในสถาบัน และมีการนำเทคโนโลยีหรือทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันออกสู่เชิงพาณิชย์และ/หรือสาธารณประโยชน์ อย่างน้อย...เรื่อง/ปี (มูลค่าเฉลี่ยต่อสัญญา ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท)	๐	๑	๓	

๖.๒ แนวทางการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

คณะทำงานติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษา จะมีการติดตามให้คำปรึกษา ตรวจสอบและประเมินตามผลการดำเนินงาน อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง (MOU) โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องนำส่งรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด มายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายในเวลา ๑๕ วัน ก่อน/หลังจากครบรอบการประเมิน ซึ่งคณะทำงานฯ จะพิจารณาเอกสารเพื่อประกอบการประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้ง การประชุมนำเสนอรายงานผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและคณะทำงานฯ

เอกสารประกอบการประเมิน

- (๑) แบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา
- (๒) รายงานผลการดำเนินงานโครงการ TLO สำหรับรอบระยะเวลา ๖ เดือน และสำหรับรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน

๗. กรอบระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ในระดับ Defensive ตาม Road map ต้องจัดทำข้อเสนอโครงการฯ มายัง สกอ. เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบในการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานในการพิจารณาข้อเสนอโครงการ มีดังนี้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดทำข้อกำหนดโครงการ (TOR) สำหรับระดับ Defensive ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแจ้งเวียนสถาบันอุดมศึกษาให้ทราบเพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการฯ สำหรับระดับ Defensive ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑

๗.๒ สถาบันอุดมศึกษาที่เสนอโครงการจะต้องจัดทำรายละเอียดข้อเสนอโครงการตามหัวข้อที่กำหนดให้รายละเอียดปรากฏตามแบบฟอร์มเอกสารข้อเสนอโครงการ และต้องเป็นเอกสารต้นฉบับจริงที่ลงนามรับรองโดยอธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย อย่างน้อย ๑ ชุด ภายในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ถือเป็นวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ

๗.๓ คณะทำงานฯ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแต่งตั้ง จะทำหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลง - คัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาและจะดำเนินการคัดเลือกข้อเสนอโครงการ/สถาบันอุดมศึกษา โดยใช้เกณฑ์พิจารณาพื้นฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เพื่อจะนำเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นผู้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ และอนุมัติให้จัดสรรงบประมาณต่อไป ทั้งนี้ คำตัดสินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗.๔ คณะทำงานฯ จะดำเนินการติดตาม ตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ TLO รอบระยะเวลา ๖ เดือน และรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน โดยการตรวจเยี่ยม (Site Visit) ร่วมกับผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อประเมินผลโครงการที่ได้รับการอนุมัติอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ TLO รอบระยะเวลา ๖ เดือน และรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน โดยจะต้องจัดทำรายละเอียด ตามหัวข้อ และแบบฟอร์มที่กำหนดให้ส่งมายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายในเวลา ๑๕ วัน หลังจากครบรอบการประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน

(๒) กำหนดแผนปฏิบัติการติดตามเพื่อให้คณะทำงานฯ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเข้าตรวจเยี่ยม (Site Visit) และประเมินผลโครงการอย่างน้อย ๑ ครั้ง

๙. กำหนดเวลาและสถานที่จัดส่งข้อเสนอโครงการ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการส่งเสริมหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมด้วยเอกสารประกอบตามแบบฟอร์มที่กำหนด จำนวน ๑๐ ชุด พร้อม CD จำนวน ๑ แผ่น ส่งมายัง สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๐๓๙-๕๕๔๗ E-mail : tlo.t@hotmail.com ภายในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑
